

Yalnız taş duvar olmaz

Tut Pekmezi

Tutlular Yardımlaşma Derneği / İsviçre
Nisan 2005 Sayı 21

TYD – Yeni Yönetim Kurulu / 28.11.2004

Değerli Okuyucu,

Tut Pekmezi epeyce uzun bir aradan sonra yine ellerinizde. Bu **yirmibirinci** sayımızda da değişik konular, değişik imzalar, derneğimizin çalışmalarına ilişkin haber ve yorumlar bulacaksınız.

Mahmut Karakaplan hem Tutlular Yardımlaşma Derneği'nin **beşinci kongresine** ilişkin izlenimlerini, yeni seçilen yönetim kurulu üyelerinin adlarını ve aralarındaki iş bölümünü, hem de "**Taştan Ekmek Yapanlar**" başlığıyla "**Gadirliler**"in geçmişteki iş yaşamının bir yönünü kısaca yazdı. Aslında, böylelikle, Tut'un geçmişine de küçük bir ışık tutmuş oldu.

Mahmut Karakaplan'a teşekkür ediyor ve yeni yazılar bekliyoruz.

Mustafa Yoğurtcu da, televizyonda izlediği bir haberin etkisiyle öğrencilik yıllarına ilişkin bir anısını bizlerle paylaşıyor. Bir yandan anısını paylaşıyor, bir yandan da Mahmut Karakaplan gibi Tut'un geçmişinin bir yanına ışık tutuyor.

Keşke o günler yazılsa... Keşke o, kar kış dinlemeyen okuma sevdaları ve başa gelenler yazılsa... Kim bilir ne anılar, ne öyküler çıkar günışığına...

Mustafa Yoğurtcu'ya da teşekkür ediyor ve başka yazılarını bekliyoruz.

Mehmet Yılmaz, Tut Pekmezi'nin her sayısında olduğu gibi yine "**Güldüşün**" sayfasını hazırladı. Teşekkür ediyor ve yeni fıkralar bekliyoruz.

Kamil Karakuş, büyük ve küçük kara taştlarındaki yazıları derledi. Böylelikle onları yazılı hale getirerek, unutulmasını ve kaybolmasını önlemiş oldu. Hatta bir bakıma, yurdumuzdaki karayollarının ne halde olduğuna ilişkin bazı ipuçları da veriyor derlenen söylemler.

Kendisine teşekkür ediyor ve önümüzdeki sayılar için de yazılarını bekliyoruz.

Mehmet Karakuş'un bir öykü **denemesini** bulacaksınız bu sayımızda. Sizler de bu gibi öykü **denemesinde** bulunur ve bize gönderirseniz dergimizin içeriğinin zenginleşmesine katkıda bulunmuş olursunuz.

Uzun bir aradan sonra **Hüseyin Aslantaş** da bir şiiriyle Tut Pekmezi'nde. Teşekkür ediyor ve başka şiirlerini bekliyoruz.

Renate Oğul yabancı bir gelin olarak, Tut'a ilk gelişini ve o günden bu yana Tutlunun yaptığı gelişme konusundaki gözlemini, bu süreç sonuna ilişkin kimi umut ve kaygılarını yazdı.

Tut Pekmezi'ne yazı yazan ilk kadın olması dolayısıyla kendisini kutluyor ve teşekkür ediyoruz.

Bunlardan başka, dernek lokalinde kutlanan şeker bayramına, 23 Nisan 2005'te yapılan eğlence gecesine ilişkin fotoğraflarla, dernek lokalinin çalıştırıcısı **Kenan Dontaş**'a ve **Mahmut Yoğurtcu**'nun işyerine ilişkin birer de reklam bulacaksınız bu sayımızda.

Gelecek sayıda buluşmak umudu ve tut pekmezi gibi şirin günler geçirmeniz dileklerimizle...

Tut Pekmezi

Tutlular Yardımlaşma Derneği / Postfach 570 / 8952 Schlieren / İsviçre
Tutlular Yardımlaşma Derneği Lokali / Friedaust. 9 / 8952 Schlieren

Beşinci Kongre'de Buluştuk

Tutular Yardımlaşma Derneği, her iki yılda bir yaptığı kongrelerinden beşincisini **28 Kasım 2004 tarihinde, Friedaust. 9 / Schlieren**'deki kendi lokalinde gerçekleştirdi.

Üyelerin salt çoğunluğunun geldiği saptandıktan sonra, **Başkan Mehmet Karakuş**'un önerisiyle **Nevzat Oğul Divan Başkanı, Mustafa Yıldırım da Divan Sekreteri** olarak üyelerin oybirliği ile seçildi.

Kurtuluş Savaşı şehitleri anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşunun yapılmasıyla kongre de başlamış oldu. Divan Başkanı **Nevzat Oğul** gündem maddelerini okudu. Buna göre ilk olarak **Mehmet Karakuş geçen iki yıla ilişkin çalışma**, ardından da **Sayman Mahmut Karakaplan gelir gider raporunu** okudu.

Çalışma ve gelir gider raporları üzerine bildirilen düşüncelerden sonra diğer maddelere geçildi. Mehmet Karakuş, her ay 10 öğrenciye yapılan 50 Frank'lık karşılıksız yardımın gelecek çalışma döneminde 100 Frank'a çıkartılması için çaba gösterilmesini önermesinin ardından Mahmut Karakaplan söz alarak, bunun şu anki gelire karşılanmasının mümkün olmadığını ancak, gelirin artırılması halinde bu işin gerçekleştirilebileceğini belirtti.

Ali Gündoğdu, dernek lokalini **Mahmut Savıcı** ile birlikte severek hazırlayıp işlettiklerini, bundan sonra da aynı titizlikle ve severek işletileceğine inandığını söyledi.

Kamil Dontaş, dernek yönetim kurulunun 10 kişiden 5 kişiye düşürülmesinin toplantıları kolaylaştıracağını önerdi ancak, bunun doğru olmakla birlikte piknik ve gecelerdeki iş dağılımının daha kolay olabileceği ve olabildiğince geniş çevrelerden birer temsilcinin yönetim kurulunda temsil edilme olanağının 10 kişilik yönetim kurulunda daha olası olduğu düşüncesiyle şimdilik 10 kişide kalması uygun bulundu.

Gündem gereği eski yönetim kurulu oybirliği ile aklandı, yarım saat ara verildi ve Mahmut Savıcı'nın hazırladığı sandviçler yenildi, çaylar kahveler içildi.

Verilen aradan sonra yeni yönetim kurulu üyeleri oybirliği ile seçildi. Yönetim kurulu da yaptığı ilk toplantıda kendi arasında yeni işbölümünü yaptı. Buna göre: **Nevzat Oğul (Başkan), Remzi Gündoğdu (Yazman), Mahmut Karakaplan (Sayman), Meryem Savıcı (Üye), Mehmet Karakuş (Üye), Orhan Kızgın (Üye), Mehmet Yılmaz (Üye), Hüseyin Arslantaş (Üye), Nejla Gündoğdu (Üye), Ahmet Sonkur (Üye)** seçildiler.

TYD'nin 5. Kongresi başarı dilekleri ile sona erdi.

Ben de yeni yönetim kuruluna başarılar diliyorum.

Mahmut Karakaplan

Şeker Bayramı'ndan görüntüler / 14 Kasım 2004 / TYD Lokali

Taştan Ekmek Yapanlar

Sabahın erken saatlerinde eşeklerin hazırlanmasıyla başladığı uzun ve yorucu gün. **Mammed Emmim, Gadir Emmim, Babam, Mahmut Emmim, ve Ahmet Emmim** şafak sökmeden koyulurlardı yola. Rahvan eşeklerin nal çakırtıları sabahın sessizliğini bozarak başladığı iki saatlik yolculuk. Eşek üzerinde gidilen iki saatlik yoldan sonra **Çamiçi** köyünün üst yanında bulunan Taşlık denilen yere gelinirdi. **Taşlık**, dedemlerin taş yapmaya başlamasından sonra bu bölgeye verilen isimdi sanırım.

Heybelerden çıkartılan alet ve edavatlarla başladığı çalışma... Yeterince büyük ve kaliteli taşın seçilmesinden sonra bir plan yapılır ve taşın kırılıp dağıtılmadan, istenilen yerden ve istenilen büyüklükte yerinden çıkartılması sağlanırdı. Bu iş, bazen taşta delik delip barut patlatarak, bazen de yavru ağzı denilen kanalın açılıp aralarına nal eskileri ve kalın çiviler çakılarak yapılırdı. Toprak altından çıkartılan taşlar daha makbuldü. Çünkü güneş değmemiş taşlarda, tel diye adlandırdıkları çatlamaaya yatkın damarlar olmuyordu.

İstenilen taşın çıkartılmasından sonra taşın bir yüzü **murç** ve **çekiçlerle** düzeltilirdi. Bu işlem bir heykeltraşın heykeline gösterdiği itina ile yapılırdı. Düzeltilen yüzeyin ortasında bir merkez noktası belirlendikten sonra, **ağaç dalından yaptıkları bir pergel** yardımıyla taşın yüzeyine bir daire çizilirdi. Gadir Emmim, Babam ve Ahmet Emmim ince işlerde daha iyi olduklarından murç tutarlar, Mahmut Emmim ve Mammed Emmim de tokmak darbeleriyle koca taştan küçük küçük parçalar kopartarak istedikleri şekli verirlerdi. Silindirik şeklini alan taşın ortasına 20-25 santimetre çapındaki deliğin açılmasıyla **değirmen taşı** tamamlanırdı.

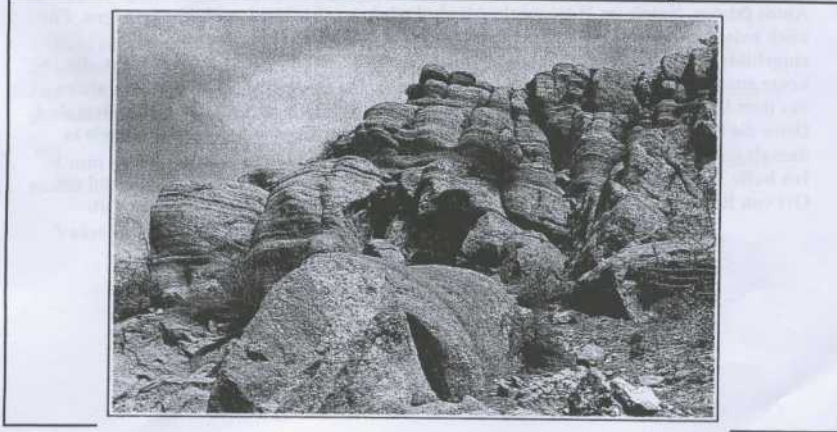
Değirmen taşı yerine konduktan sonra **dişeme** işlemi yapılırdı genellikle. Taş dişemek, **tişengi** denilen iki ucu keskin çekice benzer bir aletle yapılırdı. Taş dişemek, taşın merkezinden dışa doğru açılan kanalları açmak demektir bir bakıma. Bu kanallar, iki taş arasında öğütülen buğdayların un haline gelerek dışarı çıkmasına yarardı.

Peki nereden öğrenmişler, diye bir soru gelebilir akıllara. Dedemin değirmenci olması dolayısıyla değirmen taşına olan gereksinim bütün çocukları değirmen taşı yontmaya yöneltmiş olmalı. Gadirler adı, Tut'un dışından gelenler için Taşçı Gadirler idi.

Teknolojinin gelişmesiyle çıkan elektrikli değirmenlerin yaygınlaşması ve bu değirmenlere dökme taş yapımına başlanmasıyla iki-üç kuşak süren taşçılık mesleği de sona erdi.

Yorucu ve bir o kadar da tehlikeli olan bu iş bir amcamın gözüne, bir amcamın da ayağına mal oldu. Gadirler ekmeklerini taştan çıkartırlar ve hiçbir zaman da ne kazandıklarını saklamadılar.

Mahmut Karakaplan

Çamiçi yöresindeki değirmen taşı yatakları.

Reise in einem Orientalischen

Seit Stunden warte ich darauf, dass mir jemand sagt: wir sind da! Nach einigen von Tausenden Kilometern durch Gebiete mit Steinen oder Löchern in der Strasse, ein Albtraum. Ich sehe kilometerlang Licht an Licht gereihte Lastwagen, ob da wohl ein Unfall passiert ist? Meine Mitfahrer und mein Mann lachen nur, die Lastwagen fahren meist nur nachts, wegen der Überhitzung der Bremsen. Bald merke ich schon, dass etwas Wahres daran ist. Alle 10 Meter liegt rechts oder links der Strasse ein verunfallter Lastwagen. Nach weiteren 6-8 Stunden Berg- und Talfahrt heisst es dann endlich, gleich nach dieser Kurve beginnt TUT. Endlich, es ist morgen um ca. 4 Uhr, ich bin nervös, das erste Mal sehe ich meine Schwiegereltern, ich habe Angst etwas falsch zu machen oder nicht zu verstehen, was gesprochen wird. Die Tür geht auf, eine Frau mit typischer anatolischer Kleidung öffnet und umarmt meinen Mann, ich kann das Wort anheören und weiss, das wird wohl meine Schwiegermutter Lütfiye sein. Ich küsse ihre Hand und sie umarmt mich herzlich, gleich ging es mir besser auch mein Schwiegervater Kadir hiess mich willkommen. Als ich mich umdrehte stand die halbe Verwandtschaft mitten in der Nacht vor dem Haus um uns Willkommen zu heissen. So viele Leute um mich war ich aus der Schweiz nicht gewohnt.

In den nächsten Tagen lernte ich die Leute und das Dorf kennen, das war eine grossartige Erfahrung. Ich fuhr damals als erste Frau in TUT Auto, die Leute blieben stehen und schauten ungläubig, „das kann ja wohl nicht wahr sein“. Das war 1984.

Heute kann man die Leute in TUT mit kaum etwas mehr schockieren. Sie haben eine unglaubliche Entwicklung durchgemacht, es gibt nichts, was es nicht gibt. Es freut mich zu sehen, wie Mädchen Hosen tragen dürfen, das wäre 1984 unmöglich gewesen oder, dass es heute vielerorts meine geliebten Toiletten gibt. Es sind viele Sachen, die ich aufzählen könnte, es gibt aber auch die Kehrseite. Manchmal denke ich, das Wort „modern“ wird missverstanden, modern ist nicht gleichzusetzen mit Schminken, Teure Autos fahren, Natels im Hosensack, Alkohol trinken oder Markenkleidung tragen. Für mich heisst „modern“, fortschrittliches, tolerantes Denken, gebildet sein „nicht eingebildet“. Am meisten haben mich die älteren Menschen im Dorf überrascht, die heute zum Teil ein fortschrittlicheres Denken haben, als diejenigen die vor 20 Jahren aus dem Dorf in die Schweiz gekommen sind oder sonst ins Ausland ausgewandert sind. Denn die haben die Türkei mit ihren Sitten und Gewohnheiten in Erinnerung wie es damals vor 20 Jahren war. Dabei hat sich so viel verändert. Ich hoffe Tut wird seine freundlichen und liebenswerten Menschen behalten, und ein Ort von Ruhe und Frieden bleiben so wie ich es kenne und liebe. Bis bald in Tut.

Renate Ogul

Şarka Bir Yolculuk

Çıkıp ta “İşte geldik” demesini bekliyorum birisinin saatlerdir. Birkaç bin kilometrelik taşlı ve çukurlu yolları geride bırakıyoruz; bir kabus! Peşpeşe giden kamyonların uzun ışıklarını görüyorum ve bir kaza olup olmadığını düşünüyorum. Beraberimizdekiler ve eşim **Nevzat** gülüyor. Söylediklerine göre kamyonlar, frenlerinin ısınması yüzünden çoğunlukla geceleri yola çıkıyorlar. Çok geçmeden ama, yolun sağında ve solunda onar metrelik aralıklarla kaza yapmış kamyonların durduğunu fark ediyorum. Altı yedi saatlik inişli çıkışlı yollardan sonra nihayet önümüzdeki virajda Tut’un başladığını öğreniyorum. Çok geçmeden bir evin önünde duruyoruz. Saat sabahın dördü ve ben oldukça tedirginim. Çünkü ilk kez kaynanamı ve kayınbabamı göreceğim. Yanlış davranmaktan veya konuşulanları anlamamaktan korkuyorum. Bir evin kapısı açılıyor ve tipik bir Anadolulu kadını çıkarıyor ve eşime sarılıyor. Bu arada “**anne**” sözcüğünü duyuyorum ve eşime sarılan kadının kaynanam **Lütfiye** olduğunu öğreniyorum. Ben kaynanamın elini öperken o da bana içtenlikle sarılıyor. Arkasından kayınbabam **Kadir** de “**hoşgeldin**” diyor ve tedirginliğim de kayboluyor bu arada. Arkaya döndüğümde hemen hemen bütün akrabaların gecenin bu saatinde hoşgeldine geldiklerini görüyorum. Çevremde bu kadar insanı görmeye alışık değildim İsviçre’de.

Sonraki günlerde köyü ve köylüleri tanıdım. Bu, benim için çok güzel ve büyük bir deneyimdi. Sene 1984 idi ve sanırım ilk araba kullanan kadın bendim Tut’ta. Beni araba kullanırken görenler yolun kenarında durup inanılmaz gözlerle bakıyorlardı.

Bu ve benzeri davranışlar Tutluyu şok etmiyor artık. Tutlular inanılmaz bir gelişme başardılar. Tut’ta, olmayan yok! Kızların pantolon giyinmelerini görmek beni fazlasıyla sevindiriyor. Bu durum 1984’te olanaksızdı. Ayrıca çoğu yerde alafranga tuvaletlerin olması da büyük ve sevindirici bir gelişme. Anlatabileceğim çok şey var ama, bunların olumsuz yanları da var. Örneğin “**modern**” sözcüğünün yanlış algılandığını düşünüyorum bazan. Modern olmak, süslenmek, pahalı araba sahibi olmak, cebinde telefon taşımak, marka giysiler giyinmek, alkol kullanmak değildir. Benim için “modern” olmak; ilerici ve hoşgörülü bir düşünceye sahip, eğitilmiş ve önyargılardan arınmış bir insan olmak demektir.

Beni en çok şaşırtan da, Tut’un yaşlılarının, yurtdışına çıkan veya İsviçre’ye gelen 20 yaşlarındaki gençlerden daha fazla kendilerini yenilemeleri ve geliştirmeleri oldu. Zira bunlar, birçok şey hızla değiştiği halde, yirmi yıl önceki Türkiye’nin alışkanlıklarını ve geleneklerini halen anılarında taşıyorlar.

Umut ediyorum ki Tut; benim onu tanıdığım ve sevdiğim gibi; sevimli ve içtenlikli yanını korur; huzurun ve barışın yaşandığı bir yer olur.

Yakında Tut’ta görüşmek üzere...

Renate Oğul

Hısım

İkindinüstüydü; evde oturmaktan iyice sıkılmışım. Dışarı çıkmak istiyordum. Dışarı çıkıp **Mağrabaşı**'na doğru yürümek ve bir kayanın başına oturarak köyü seyretmek. Oradan eski evimize, çocukluğuma, anama babama, büyükanama, küçücük kardeşlerime, aşıma ekmeğimize, konuya komşuya bakmak istiyordum. Sonra başımı biraz yukarıya çevirip okuluma, okul yoluna, öğretmenlerime, sıra sıra dizilmiş siyah önlüklü ve beyaz yakalıklı çocuklara ve o çocukların içindeki bana, sınıflardaki soğuk sobalara ve titreyen ayaklarıma bakmak istiyordum.

Kalktım. Kahvelerin, dükkanların önünden geçtim. Kimsecikler görünmüyordu ortalıkta. **Ömeroğun Deresi**'ne kavuşmadan; yukarı taraflardan; ceviz, dut, nar ve ayva ağaçlarının arasındaki beyaz badanalı evlerden bir çocuk ağlaması geliyordu. Acıkmış mıydı yoksa!.. Yürüdüm. Yapayalnız yürümek ve kendimle başbaşa kalmak istiyordum. Karşıdan **Tut Lisesi**'nin hizmetlisi geliyordu. Herhalde ağaçları ve çiçekleri sulamıştı. Pantolonu ve gömleğinin kolları ıslak görünüyordu. Yolun karşı tarafından utangaç bir yüzle geçti. Selam verdi mi vermedi mi; anlayamadım. Liseyi geçmiştim; bir traktör geçti yanımdan gürültüyle. Sürücüsü tanıdık gelmedi. Çevre köylerden olmalıydı.

Mağrabaşı'nda yoldan yukarı doğru, kayaların olduğu tarafa sapacağım zaman susadığımı duyumsadım. O yüzden biraz daha yürüyüp benzinciden bir su içip dönemim, diye geçirdim içimden ve benzinciye doğru yürüdüm.

* * *

Benzin istasyonu yapılah dört beş sene olmuştu. Sahipleri, eskiden soyadlarıyla anılırken şimdi "**Petrolcüler**", benzin istasyonu da "**petrol**" olarak anılıyordu halk arasında. Petrolün bitişiği de lokantaydı. Bu lokanta kışın üç dört ay kapanır, baharın ucu görünür görünmez de açılırdı.

Sadace bu lokanta da içki satma izni olduğundan ve hemen hemen her zaman yiyecek birşeyler bulunduğundan, bazı yabancı ve bekar memurlar, içki içmeyi seven gençler, konuğu gelen Müdür ve Belediye Başkanı düzeyindeki kimseler, karayolları çalışanları falan bu lokantaya gelirlerdi.

Lokanta gündüzleri sakın geçse de, akşamlara diyecek yoktu...

Çevresi bağılık bahçelikti. Lokantanın beton damı teras olarak kullanıldığından zaten yüksek yerde yapılmış olan lokanta daha da yüksek görünüyordu. Akşamları terasa oturulunca gökyüzü, ay ve yıldızlar, yukarı dağ, yukarı dağdaki kaya gölgeleri, çoban ateşleri insanın bedenini saran yaz serinliği kadar yaklaşıyordu insana.

Gençler, içkiyi ve içki sofralarının hoş söyleşilerini bırakamayan kır saçlı delikanlılar hemen hemen her akşam bu lokantaya gelirler ve kafaları çekerlerdi. Lokantanın çevresinde henüz herhangi bir ev olmadığından atılan sarhoş nağraları, söylenen türkü ve şarkılar kimseleri rahatsız etmezdi. Gece geç saatlere kadar oturulur; yenilir, içilir, konuşulur ve türküler söylenirdi.

Lokantanın önü genişçe bir meydanlık gibiydi. Bu meydanlığın bir köşesinde eski, artık kullanılmayan bir patos, patosun yanında da eski kamyon ve traktör lastikleri ile yağmurun karın altında dura dura iyice paslanmış bir pulluk dururdu.

Traktörler, kamyonlar, minibüsler ve özel otomobiller gelir bu benzinciden benzin alırlardı. Lokantanın önündeki bir muslukta her zaman uzunca bir hortum bulunur, isteyen araç sahipleri araçlarını ya kendileri yıkarlar ya da benzincide çalışan çocuğa yıkatırlar ve ona üç- bes cep harçlığı verirlerdi.

Lokantaya yaklaştığımda güneş epeyce eğilmiş; binanın gölgesi, önündeki meydanı kaplamıştı. **Hısım**, otomobilini petrolcünün çırağına yıkatmış, sildirmiş ve kurulatmıştı.

Gölgede daha da koyulaşarak güzelleşen ve daha da alımlı hale gelen koyumavi otomobil, terasa çıkan merdivenin yanında duruyordu. Kendisi de otomobilin biraz uzağında, lokantanın penceresinin önünde küçük bir masanın başına oturmuş, hayran hayran otomobiline bakıyordu. Masanın üstündeki bir tavadan sac kavurmanın dumanı tüttüyordu. Tavanın bir yanında bir tabakta yarım pide ile birkaç yeşil biber, bir yanında da sigarası ve çakmağı ile bir bira şişesi duruyordu.

Kendisi herkese, herkes de kendisine '**Hısım**' diyordu. Bu yüzden gerçek adını bilen yoktu pek. Aslında başka bir isim de yakışmıyordu Hısım'a.

Saçlarını her zaman olduğu gibi ıslak ıslak arkaya taramış, kısa kollu beyaz gömleğinin kollarını bir kat da kendisi katlamış ve kot pantolonunun üstüne bırakmıştı.

Lokantanın mutfağından gelen kap-kacak sesi de olmasa sessizlikten ürkebilirdi insan.

* * *

İlerden geldiğimi gördü ama görmemiş gibi yaptı Hısım. İyice yaklaşıp yanından geçerken:

-Allah versin Hısım, işin iş!.. Gözümüz yok; gözü olanın gözü çıksın! deyip, gülümseyerek yanından geçtim ve lokantanın açık kapısından içeri girdim.

Su içmeye geldiğime pişman olmuşum. Her huyu iyiydi ama, biraz çok konuşuyordu Hısım. İnsanı esir alıyordu konuşurken. Hep de kendi sorunları; ille de mide ağrıları...

Lokanta da başka bir tanıdık kimse olsaydı hemen yanına çöküp bir zaman oyalanacaktım. Ama yoktu kimse. Bir bardak su içtim ve çıktım. Niyetim çabuk çabuk yürüterek, acele bir işim varmış havası vermek ve uzaklaşmaktı. Kapıdan çıkıp birkaç adım atınca, arkamdan, yakıncı bir ses tonuyla:

- Öyle olsun Hısım; her zaman size değil ya; size veren Allah biraz da bize versin! O Allah sade sizin Allahınız değil ya, biraz da bize Allahlık yapsın, dedi ve daha benim bir şey söylememe fırsat bırakmadan ekledi:

-Gel, bişey ısmarlayım da iç!

Kurtuluş yok! Yanına vardım. Keyifli keyifli içeriye seslenerek bir sandalye ve bir bira istedi. Oturdum. Halini hatırlı, sağlığını, çocuklarını ve eşini sordum.

- Çok şükür Allaha, dedi, herkes iyi. Ben de demir gibiyim. İsteddiğimi yiyorum, istediğimi içiyorum. O günler gitsin de gelmesin!..

Midesinden söz ediyordu yine. Demek iyileşmişti. Nasıl iyileştiğini, hangi doktora gittiğini sordum. Bir yandan kopardığı ekmeği kavurmanın yağlı suyuna batırıyor, yeşil biberi ısıtıp soğuk birayı yudumluyarak anlatıyordu:

- Ne doktoru! Doktor maktör hava hava!.. Adana ve Antep'te gitmediğim doktor kalmadıydı, dedi. Hepsıyla sanki arkadaş olduk. Hepsi de birbirleriyle sözleşmiş gibiydiler: Haşlanmış patates yiyeceksin, pirinç lapası yiyeceksin, yağsız tavuk haşlaması yiyeceksin, yok şunu yiyeceksin, yok bunu yiyeceksin... Günde üç tam öğün yerine, azar azar ama beş altı kez yiyeceksin. Vallah usanmış bıkmıştık. Ben de hanım da. Bir gün değil beş gün değil, yıllarca böyle...

Bir ara, "Peki nasıl oldu da geçti" dedim yarım yamalak.

-Oraya geleceğim! Anlatıyım da gül, dedi.

Merak ettim. Güllüncü sıkıntım dağılırdı belki.

-Bir gün Antep'te bir doktora gittim. Yine saydı; şunu yiyeceksin, şunu yemeyeceksin. Bulgur yemeyeceksin, ekşi yemeyeceksin, acı yemeyeceksin... Bir sürü de şurup yazdı, hap yazdı. Parasını verip, bir sağol çektikten sonra kapıdan çıktım. Doğru sebze haline gittim. İki bağ güzelinden yeşil soğan aldım. Bir bağ maydanoz, iki tane tazesinden kırmızı turp, tere, limon, yeşil biber.. Oradan çiğköftelik et için kasaba.. lafı uzatarak başımı ağrıtmayım; bir çiğköfte için ne lazımsa aldım. Akşam eve getirdim ve hanımın önüne indirdim. Şunu bir

güzel çiğköfte yoğur da yiyelim, dedim. Baktım ki, doktor ne dedi falan diyecek; ağzımı açmaya fırsat bırakmadan, Biraz da turşu getir, bi de salata yap, rakıyı da getir diye seslendim.

Gülüyüm mü, şaşırıyım mı?

Hısm devam ediyordu:

- Hısm, eliyin artığı, bir de güzel çiğköfte olmuştu! Biraz da acılı... Çoktan beri de yememiştik; özlemiştik ikimizde. Ben buna giriştim; çiğköfte, salata, turşu, yeşil biber, yeşil soğan.. çiğköfte, turşu, yeşil biber, salata, yeşil soğan... Tabii arada ufak ufak rakıdan da... Vücudum kan tere battı! Sanki dersin; buğda dermişim!..

Fırsatını bulup:

-Daha kötü olmuştur; mideyin ağrısı daha da artmıştır, diyebildim.

-O terlemenin üstüne biraz uyumuşum ama sonra bir sancıyla uyandım. Dersin ki, birisi bu medemi eline almış da yerinden çatır çatır söküyor. Kıvrandım durdum; tortopuz oldum. Sonra hanım biraz süt müt verdi de ayağa kalktım. Sağlık ocağında bir ağrı iğnesi yaptırdım.

-Demek iğne iyi gelmiş..

-İğne miğne hikaye Hısm, bak nasıl oldu, dedi ve devam etti. O iğneden iki gün sonra

Adana'ya yine doktora gittim. Yine bir sürü şurup hap... Doktordan çıktıktan sonra bir kahvenin önünde, caddenin kenarında otuyordum. İki sene oluyor. Yine böyle bir mevsimdi. Kuşluk vaktiydi; daha pek kimse gelmemişti kahveye. Önümden orta yaşlı aşkın birisi geçiyordu. Sirtında bir torba taşıyordu. Üstü başı dökük; yoksul, çaresiz birine benziyordu. Adama yüreğim yandı. Yanıma çağırdım. Bir çay da ona ismarladım. Konuşmaya başladık. Adana'nın bir köyündenmiş. Adana'da evli bir kızı varmış da, ona köyden birşeyler götürüyormuş. Laf lafı açtı... Ben de midemden şikayetçi olduğumu, ondan dolayı ne gecemin gece ne de gündüzümün gündüz olduğunu, gitmediğim doktorun, içmediğim şurubun kalmadığını söyledim. "Kolayı var" dedi ve ekledi: "Onun çaresi bir fincan mazot!" Güleceğimi anlayınca, "Gülme gülme, doğru söylüyorum. Onun çaresi bir fincan mazot!" diye üsteledi. Çeşit çeşit meyve ve otlardan yapılan çaylar önerilmişti, bazı kaplıcaların suyunun iyi geldiği söylenmişti ama, bunu ilk duyuyordum. Nasıl olur dedim, Mazot içilir mi? "İçilir içilir; acıyı çekmemek istiyorsan, acı ilacı içeceksin, benden sana bir arkadaş sözün," deyip, çay için de teşekkür etti ve kalktı. Hısm, ben bu mazot işini günlerce kafamda aktar dönder ettim.

-Dikeydin tepene bir fincan mazot!

-Doğru söylüyorsun. Önce zehirlenirim diye korktum; bir zaman bekledim. Doktoru ilacı da zaten bırakmıştım. Yedi sekiz ay oluyor, aha bu benzincinin yanına geldim. Bir çay bardağın yarısı kadar mazot aldım. Gözlerimi kapatıp, bunu bir dikişte mideye indirdim.

-Olmaz öyle şey, diyerek güldüm.

-Çağır da benzinciye sor. Allah seni inandırсын Hısm! Sen dersinki, şu karnımın içine kocaman bir meşe közü koymuşlar da bütün etlerimi dağıyorlar. Yandım da yandım.. Gözlerimden tohumlar gibi yaşlar boşandı, karnıma bıçaklar saplandı, ağzımdan yalımlar fişkırdı. Yarım saat kendime gelemedim. Ama işte o oldu! Şeytanın kulağına kurşun! O günden beri istediğimi yiyor, istediğimi içiyorum.

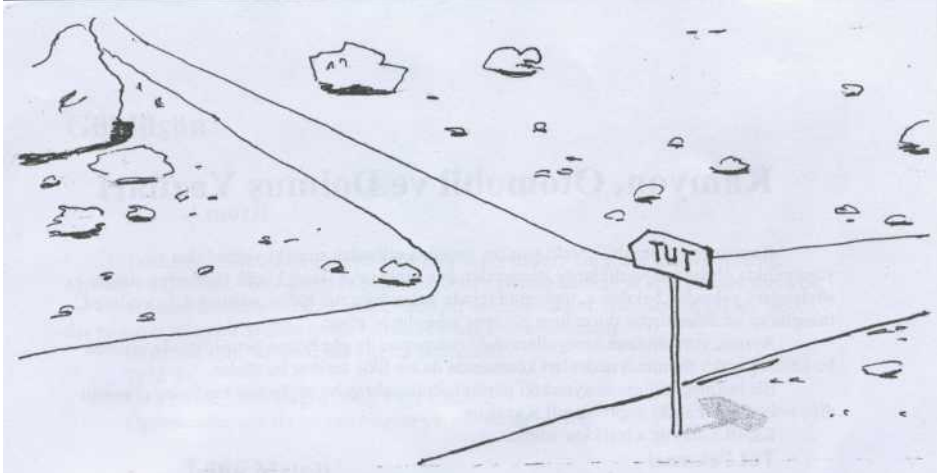
* * *

İnanmayan, boş gözlerle yüzüne baktığımı görünce:

- Hısm sen çok okumuşsun; senin gibilere bişey inandırmak zor, dedi ve bira şişesini eline alıp benim şişeme vurdu. Şişelerin çıkardığı sestən boşaldıkları belliydi. Aceleyle içeri seslendi:

-Hele iki bir daha getirin!

Mehmet Karakuş

Yolçatı

Geçenlerde televizyonu izlerken Türkiye'nin bazı yerlerinde yoğun kar yağışı nedeniyle okulların tatil edildiğini öğrendim. Hemen kendi çocukluğum, ilkokul yıllarım geldi aklıma. Ne kadar da sevinirdim okullar tatil olunca. Okuldan kaytarmayı da çok severdim. Böyülikle arkadaşlarımla oynamaya daha çok zamanım olurdu.

Düşündüm düşündüm, taa gerilere gittim. Bazı hatıralarım, çocukluğum, ilk ve ortaokul yıllarım.. sonra Adıyaman'daki Sanat Lisesi yılları .. bir bir aktı gözlerimin önünden. Derken kar, kış, fırtına, tipi ve Tut Yolçatı... Yani Gölbaşı'ndan veya Adıyaman'dan gelirken Tut'a ayrılan yol... "Tut" yazan trafik levhası.... Bizim köye dönen yol ayrımı; Yolçatı...

Sayısını bilemem ama, Yolçatı'ndan Tut'a defalarca yaya gittim. Sadece gündüzleri değil, akşamları ay ışığında da çok yürüdüm. Ama yalnız değil, arkadaşlı. Çoğu zaman da Ali Dayım'la. (Ali Çakır) Hele de kış günleri... Adıyaman'da okula gittiğim zaman, Adıyaman'dan Tut Yolçatı'na kadar bir vasıtayla gelir, oradan Tut'a kadar yürürdük. Çünkü ya yollar kapalı olurdu ya da Tut'un sınırlı sayıda minibüsü olduğundan akşama doğru minibüs kalmazdı. Minibüsler için doğru dürüst gelip gitme saati yoktu; minibüsünü yolcuyla dolduran çeker giderdi. Bir defasında, bir kar fırtınasının altında **Mevlüt'ün oğluyla** beraber yürümüştük. Çok da korkmuştuk önümüze bir kurt falan çıkar diye. Çocukluğumda çok duyardım çünkü "**Kurt karlı havayı sever,**" diye.

Tut'a minibüsle gitmek veya gelmek de ayrı bir maceraydı. Çoğu zaman yolda kalırlardı. Ya kardan ya da çamurdan çıkamazdı minibüsler. O zaman iş biz yolculara düşerdi. Minibüslerden iner, etraftan kuru ağaç dalı, çalı çırpı, taş toplar minibüsün tekerlerinin önüne serer, arkasından da iterdik.

Televizyon izlerken bir yandan bütün bunları düşündüm, bir yandan da, acaba şimdi nasıldır Tut'un yolu diye geçirdim içimden. Yollar açık mıydı, kapalı mıydı?.. Vasıtalar, minibüsler şimdi de yollarda kalıyorlar mıydı?.. Hemen kardeşim İdiris'e telefon açtım. Önce konuşup derteleştik biraz. Sonra karı kışı sordum.. yolları sordum... Tut'un yollarının bakımı Karayolları'na bağlıymış şimdi. Karayolları ekipleri yolların karını temizliyormuş ve yollar hemen hemen hiç kapalı kalmıyormuş. Demek bizim oralarda da epey ilerleme olmuş, dedim kendi kendime...

Yolların kapanmadığı ve savaşların olmadığı bir dünyada yaşamak dileğiyle...

Mustafa Yoğurtçu

Kamyon, Otomobil ve Dolmuş Yazıları

Kamyon ve otomobillerdeki yazılar, yetmişli yıllardan sonraki yoğunlukta ve yaratıcılıkta olmasa da varlıklarını koruyorlar. Bu, birer veya ikişer küçük tümceden oluşan söylemlere yakından bakılınca, toplumun içinde bulunduğu ruh halini, eğitimini, özlemlerini, inançlarını ve daha birçok durumunu görüyor gibi oluyor insan.

Ayrıca, yurdumuzun karayollarındaki can pazarı da göz önüne getirildiğinde, gelinen bu kötü ve acıklı durumun nedenleri konusunda da bir fikir veriyor bu sözler.

Bir bakıma, toplumun aynadaki görüntüsünü andıran bu söylemler kaybolup gitmesin diye onlardan bir seçki yaptı **Kamil Karakuş**.

Kamil Karakuş'a teşekkür ederiz.

Tut Pekmezi

- Bismillahirrahmanirrahim!..
- Önünü görmeden sollama; evine gözyaşı yollama!
- Sollama beni, sollarım seni!
- Karayollarında değil, kollarında öleyim!
- Gönlünde yer yoksa, ben ayakta da giderim!
- Sen gökyüzünde güneş, ben yollarda çilekeş!
- Nazar etme n'olur, çalış senin de olur!
- Şoförsün dediler; vermediler...
- Boşuna uğraşma okumak için; cam çatlak diye yapıştırdık!
- Miras değil alın teri...
- Koyun kurdun, yol Ford'un!
- Alırsın Ford, olursun lord!
- Ömür biter, yol bitmez!
- Aşık isen vur saza, şoför isen bas gaza!
- Kaderimse çekerim!
- Biz ayrılamayız!..
- Tek rakibim THY!..
- Büyüyünce Limuzin olucam!
- Niçin baktın bana öyle?!
- Rahmetli de sollardı...
- Allah korusun!
- Maşallah!
-

Kamil Karakuş

Güldüşün

Amorti

Tarih öğretmeni sınıfa girer ve dersi anlatmaya başlar. Bu arada da soru soracağı öğrenciyi tespit eder. Arka sıralarda oturan Hikmet'i gözüne kestirir ve kısa bir süre sonra da:

- Hikmet, sen kalk bakalım ayağa. Sana bir soru soracağım. Bilemezsen yaktım canımı, der ve gayet sakin bir şekilde ayağa kalkan Hikmet'e sorusunu sorar:
- Söyle bakalım, İstanbul kaç yılında fethedildi?
- 1553'de
- Otur yerine. Sıfır. Doğru cevap 1453 olacaktır
- Öğretmenim, son iki rakamı tutuyor ya; amorti de mi yok?!

İyilik Meleği

Adam, bir iş icabı Paris'e gidecekmış. Paspaort kontrolünden geçmiş. Tam uçağa binecekken, arkadan bir ses:

- Binme bu uçağa; bu uçak düşecek, demiş.

Adam etrafına bakınmış. Kimseyi görememiş ama içine de bir kuşku düşmüş. Uçağa binmekten vazgeçmiş ve ikinci uçağı beklemeye başlamış. Kara haber bu sırada ulaşmış. Buna göre; uçak düşmüş, kurtulan da olmamış. Bunun üzerine adam uçağa binmekten hepten vazgeçerek istasyona gidip bir bilet alarak trenle gitmeye karar vermiş. Tren gelmiş. Adam trene bineceği sırada yine bir ses:

- Binme bu trene; tren raydan çıkacak, demiş.

Adam, sağa sola bakmış yine kimseyi görememiş ama, korkmuş. Dönmüş eve gelmiş. Ertesi gün kalktığında bir gazete almış. Gazetenin birinci sayfasında, Belgrad yakınlarında raydan çıkan trende sayısız ölünün ve yaralının olduğu yazılıymış. Alahına şükretmiş. Trene binmediğine sevinmiş. Doğru otobüs durağına gitmiş. Otobüsle gitmeye karar vermiş. Otobüs zamanında gelmiş. Tam otobüse binecekken, yine o ses:

- Binme bu otobüse; bu otobüs devrilecek!

Adam dayanamamış, arkaya dönerek; "Ulan sen kimsin!" diye bağırılmış.

Yine aynı ses:

- Bir iyilik meleği!
- Adam bu sefer daha da kızıp bağırarak:
- Ulan sen evlenirken nerelerdeydin, diye sitem etmiş.

Kayserili

Biri Adanalı, biri Kayserili ik çiftçi sohbet ediyorlarmış. Haliyle zenginliklerinden bahsediyorlar, bununla da öğünüyorlarmış. Adanalı, "Bizim orada, sabah güneş doğmadan biniyoruz arabaya, akşam oluyor daha da öteki ucuna kavuşamıyoruz arazinin!" diye bol keseden atıyormuş. Kayserili alta kalır mı, o da, "Öyle bir külüstür araba bizde de vardı. Geçenlerde satıp, yerine son modelini aldık!" diye karşılık veriyormuş.

Mehmet Yılmaz

Karıyon, Otomobil ve Dolmuş Yazıları

Ağlama Bebek

Kara kara kaşların, tombul yanakların
Sarı kıvrık lüle saçların
Gül kurusu ince dudakların
Ağlamak yakışmıyor sana güzel bebek

Daha yaşın küçük neler göreceksin neler
Dost sanıp sarıldıkların birgün bırakıp gidecek
Yürüdüğün dikenli taşlı yollar elbet bitecek
Acılar dinecek, dertler çekip gidecek
Ağlama güzel bebek

Sabahı olmayan bir gün mü var
Açıp ta solmayan bir gül mü var
Aç kollarını, mutluluğu umutla sor
Ama ağlama bebek

Dinmeyen bir sağnak mı gördün
Kanayıp ta kapanmayan yara mı gördün
Kırdılar kalemi, ipten mi döndün
Bitirdin kendini, bir mum gibi söndün
Ağlama güzel bebek

Ağlama bebek kirpiklerin ıslanır
Ağtılar yakıp gözyaşların olmasın sel
Sıkı tut kollarını, umutlarını almasın yel
Güçlü olmayı öğren, yerden yere vurur seni el
Ama ağlama bebek

Hüseyin Aslantaş

Tutlular Eğlence Gecesi Yapıldı

Tutlular Yardımlaşma Derneği, kurulduğundan bu yana hemen hemen her yıl bir eğlence gecesi düzenleyerek hemşerilerini ve onların dostlarını biraraya getirdi. Her yıl bir gece düzenlemek bir gelenek haline geldi. Tutlular ve onların tanıdıkları, bu gecelerde hem eğlendiler hem de aralarındaki ilişkileri pekiştirdiler. Derneğin yönetici ve çalışanları birbirlerini iş içinde tanıdılar ve ona uygun işbölümü yaparak çalışmalarını geliştirdiler.

23 Nisan 2005 tarihinde, Schlieren’de düzenlenen eğlence gecesi derneğin onuncu yılına geldiği için ayrı bir anlam da taşıyordu. Gece tarihinin, teknik nedenlerden dolayı 23 Nisan’a (ulusal egemenlik ve çocuk bayramı) denk gelmesi de ayrıca önemliydi. Öyleyse gece, biraz daha kaliteli ve geniş katılımlı olmalıydı. Salon, müzik, yemekler ve gecenin programı daha farklı olmalıydı.

İşte bütün bunlar için daha geniş bir salon kiralandı, iyi bir müzik grubuyla anlaşıldı, ana yemeğin yanı sıra hitaplar ve içliköfteler, pasta ve tatlılar hazırlandı. Alkollü ve alkolsüz içecekler alındı. Zengin bir tombala oluşturuldu. Tutlu hanım ve beyler bir koro oluşturdu ve dernek lokalinde ön çalışmalar yapıldı. Çocuklara 23 Nisan şiirleri verildi. Hemşerilerimiz ve dostlarımız gecikmeden davet edildi.

23 Nisan 2005 akşamı herşey öngörüldüğü gibi gerçekleşti. Hemşerilerimiz ve dostlarımız doyusya eğlendi, yedi içti ve birbirleriyle görüşüp konuştular. Her zaman olduğu gibi bu gecede de Tutlular, kadını erkeği, oğulları ve kızlarıyla birarada eğlenen, oturup kalkan, yiye içen, kılığı kıyafeti ve davranışlarıyla uygar bir toplum olduğunu gösterdi.

Çalışanlar içtenlikle çalıştılar, eğlenenler de içtenlikle eğlendiler. Herhangi bir itiş kalkış yaşanmadan güzellikle son buldu Tutluların gecesi. Hemşerilerimizin ve dostlarımızın geniş katılımı da geceye emeği geçen, yorulan arkadaşlarımızın yüzünü güldürdü ve yorgunluklarını azalttı.

Çalışan bütün arkadaşlarımıza, gecemize katılan bütün hemşerilerimize ve dostlarımıza içtenlikle teşekkür ediyoruz.

Tutlular Yardımlaşma Derneği Yönetim Kurulu

Tutlular Yardımlaşma Derneği'nin değerli üyeleri ve - değerli hemşerilerim,

Derneğimizin Friedastr. 9 / 8952 Schlieren'deki lokali, hitap, mantı, içli kifte, kuru fasulye, pilav gibi yerel yiyeceklerin yanısıra, ızgara köfte, şiş, çeşitli mezeler ve her türlü içeceklerle hizmetinizdedir. Ayrıca, büyük ekranlı televizyonumuzdan bütün maçları izleyebilirsiniz.

TYD lokalinde, temiz ve sakin bir ortamda eğlenebilir ve dostlarınızla sohbet edebilirsiniz.
Açılış gün ve saatleri: Cuma, 17.00 – 24.00 Cumartesi, 12.00 – 24.00 Pazar, 13.00 – 24.00

Kenan Dontaş

Pizzeria & Bistro Zentrum Lieli

Pizza, kebab ve diğer yemek çeşitleriyle hizmet
vermekten gurur duyar

Örüngezeiten:

Mo - Sa: 10.00 - 22.00 Uhr
Mittwoch: 10.00 - 14.00 Uhr
Sonntag: geschlossen

Pizzeria Bistro
Zentrum Lieli

Mahmut Yogurtcu
Birmensdorferstr. 20
8966 Lieli

© 056 / 631 64 83
Natal: 076 / 420 11 33

Mahmut YOĞURTÇU
Birmensdorferstr. 20
8966 Lieli
056 631 64 83